

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. De locutione turpium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

certum sit in desiderio & consensu, immo & in gaudio de re illicita jam habita debere coram Confessorio aperiri conditionem personae desideratae, hoc modo: *Desideravi monialem, nuptiam, &c. in homicidio, desideravi occidere Patrem, vel fratrem, &c. seu gavisus sum commisisse peccatum cum moniali, vel nuptia, &c. gavisus sum occidere Patrem, Fratrem, &c.* quia tales voluntatis actus supponuntur esse contra diversas virtutes, unde & sine dubio sumunt suam Specificationem à talibus obiectis specie morali diversis: cum inquam, certum id omnino sit; celebris controvertitur quaestio de delectatione morosa: An scilicet si quis solum delectetur (sed non desideret) de copula quam cogitat, cum nupta v.g. vel cum moniali debeat id explicare: An potius sufficiat dicere, *Toties venerè de copula illicita delectatus sum* *illam cogitando?*

2. Et ut pro nostra consuetudine scholasticas quaestiones praetermittamus: Dico probabilem esse sententiam docentem sufficere, sine obligatione declarandi personas, circa quas ejusmodi morosa delectatio versata est. Ita Vasquez p. 2. disp. 111. & 112. Castrop. tom. 1. tract. 52. disp. 2 p. 10. § 4. alique non paucis. Ratio est quia delectationes ejusmodi non variantur specie ex varietate conditionum illarum personarum. Non variantur autem, quia satis superque & adequatè sumunt, contrahuntque suam omnes turpitudinem ex oppositione cum virtute Temperantiae quae nunc sola violatur: neque enim ille animus sit siliens in sola ea voluptate procedit ad violandum, seu ad desiderium violandi. Ius speciale conjugatae, solutae, &c. ergo satis explicatur per solam oppositionem ad virtutem Castitatis.

3. Non sic si quis delectatur de concubitu conjugatae formaliter ut conjugata est, seu ut nupta est, seu ut sacra est, (id quod certè ratilimum erit) tunc enim esset necessè id explicare, ut ex se patet: nam propterea si quis se morose delectat de concubitu sodomitico, non satis esset si diceret; *Delectatus sum de copula illicita*, sed debet hanc specialitatem explicare, quia tunc formaliter delectatio versatur in talem copulam, ut diversam à naturali congressu.

4. Quod diximus de delectatione morosa, videtur etiam, secundum hanc sententiam, dicendum de aspectibus, quando quis respicit mulieres affectu venero, sine progressu ad eas concupiscendas: quia tunc videtur similiter, in periculo delectatio tota consummari: At si eadem venero mortali affectu tangeres; quia exterius actio consummatur, esset personae conditio declaranda.

An verò sicut certum est, quod qui vovit Castitatem si morose delectetur de obiecto turpi, v.g. de Fornicatione, debet explicare suum votum, quia sic adversus Castitatem, & adversus Religionem delinquit: ita conjugatus si similiter morose delectetur, obstringatur in Confessione explicare se esse conjugatum? Affermat Vasq. 2. p. tom. 1. disp. 111. cap. 2. num. 10. quia fides Matrimonij obligat non solum corpus, sed etiam mentem in aliud obiectum turpe non collocare, negat Hurtadus de subiectione pecc. disp. 4. diff. 10. his verbis *Docet Vasquez conjugatum, qui venerè delectatur de Fornicatione cum non sua, non tantum peccare peccato luxuria, contra Castitatem, sed etiam peccato Adulterij contra fidem Matrimonij: id est, men difficile est, & nullo fundamento probatum, quia difficile est & absque sufficienti fundamento, in Matrimonio, praestari fidem coniugi non collocandi mentem in aliena.* Haec Hurtadus, sanè probabiliter.

Cum quo sentiunt alij, & notat non nemo, tr. 4. q. me al. 6. n. 2. idem esse in tactibus ex se honestis, verbi gratia, osculo more patrio, sed inhonesto tantum ex malo affectu.

De locutione turpi sistente in sola locutionis delectatione, dicam mox §. sequenti.

De unico actu desiderij versantis circa multa obiecta, dixi cap. 1. §. 8. & 9.

§. II. De locutione turpium: ubi remissive de *scandalo* & *tactibus impudicis*.

5. **T**Ria hic incidunt expendenda. Primò, an turpia cum peccato mortali collocata, debent explicare materiam confabulationis, nempe, an monem misceisse de adultèrio, stupro, sodomia, &c. cundò an numerum personarum, coram quibus fuerint colloquia. Tertio an conditiones earundem personarum, utrum scilicet sint Sacerdotes, nupti, &c. duobus postremis satis disputavimus supra cap. 1. de scandalo. Superest ergo hic agere dumtaxat de peccato concupiscentiae; certum est materiam, seu obiectum omnino declarandum, ut ex praecedente §. constat. At hic propria difficultas est: An si loquatur de dictis solum delectando te in his loquutionibus sine desiderio, idem dicendum sit?

7. Respondeo, si solum de ipsa narratione delecteris, probabile est satis tibi esse dicere. *Tu loquutus sum delectando me de ipsa turpium narratione.* Sed quid si delecteris de ipsis rebus, seu obiectis praesentatis per locutionem, sine desiderio tamen? Atum est? Respondeo esse item probabile, non tantò scario explicanda ipsa obiecta, an scilicet fuerint adulteria, stupra, sacrilegia, &c. nisi fortè delecteris de tales sunt. Ratio est cruenta ex dictis §. praecedente, enim ferè eadem.

Quatenus locutio est scandalum sociis colloquibus, dicam infra §. 4. n. 35.

De osculis & tactibus impudicis, satis sint quae innumis cap. 1. §. 10. num. 72. & §. praeced. num. 4. & dicemus §. 5. num. 37. & 38. & §. 6. num. 45. & §. num. 57.

§. III. De iactantia & Confessio.

8. **H**ic de his differendum putavimus, quia frequentissima sunt eiusmodi peccata in materia Confessionis, sunt nihilominus ad alias materias extendenda. Quærimus ergo primò, an qui se iactat, seu iactat taliter de peccato: (nam si se iactet gloriatur de delectatione, fortitudine, vel simili, quae fuit in actione peccaminosa, sine periculo peccaminose complacitationis, & scandali; non est mortale ex Sanchez lib. 1. in Dicitur n. 12.) qui, inquam, se de peccato v. g. contra castitatem iactat, debetne in medium Confessionis afferre speciem peccati luxuriae, Adulterium videlicet, stuprum, &c. erilegitum, de quo se iactavit? ita etiam, si se iactat de homicidio, furto, blasphemia, obligabitur, an haec verbum fuit Sacerdotis an furtum fuerit rei iactat, declarare?

9. Suppono autem semper solum adesse peccatum iactantiae, non verò intermisceri desiderium, vel gaudium, vel delectationem: si enim hæc accedant, locutio erit doctrina allata supra §. 1.

10. Dico non solum praedictas species non necesse erit esse declarandas, sed probabile esse cum Castrop. tom. 1. tract. 2. disp. 2. p. 21. n. 6. sufficere, si dicas, *peccavi tibi me de peccato mortali: seu de obiecto mortali peccato mortali.* Ratio est quia tota malitia quanta quanta est iactantiae consistit in eo, quòd offensam Dei eligatur ut modum ad captandam gloriam apud homines, quae magis est Dei irreverentia, id quod æquè in omnibus mortibus invenitur: vel si quid aggravat peccatum, non videtur ejusmodi malitiam in aliam speciem transferre.

11. Adverte hic tria. Primò si te iactes coram matris, tuum Patrem v. g. à te fuisse verberatum, vel te de peccato habuisse cum femina bonae famae, quòd Peccatum tuò, & illi feminae esset notabile dedecus: debet id explicare, non ratione merè iactantiae, sed quia tali iactantia intermiscetur tui Patris, vel illius famae infamatio. Ad eundem modum in similibus.